

ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТІВ І СУБ'ЄКТІВ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ПРИПИСУВАННЯ-ВІДПУСКУ- ВЖИВАННЯ ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ

Пезенцалі Г.О.

Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій і систем НАН України та МОН України, м. Київ

Беручи за основу те, що інформаційне забезпечення (ІЗ) спирається на визначення *Суб'єктів ІЗ, Об'єктів ІЗ та Дій ІЗ*, в роботі визначено *Об'єкти ІЗ і Суб'єкти ІЗ*. процесу приписування-відпуску-вживання лікарського засобу (Процес, П), де *Об'єктами ІЗ* взято *Суб'єкти П, Об'єкти П та Дії П*.

Розглядаючи як концептуальне рішення базового інформаційного забезпечення Процесу електронний рецепт, за основу взято положення проекту ДСТУ ISO 17523:2018 (ISO 17523:2016, IDT) «Інформатика в охороні здоров'я. Вимоги до електронних рецептів», з якого для опису Процесу взято визначення основних учасників і необхідної інформації електронного рецепта.

Суб'єктами П виступають учасники: 1) той, хто приписує (фахівець медицини), 2) той, хто здійснює відпуск лікарського засобу (ЛЗ) (фахівець фармацевтичної сфери), і 3) той, хто вживає ЛЗ (пацієнт) та/або здійснює введення ЛЗ пацієнту.

Об'єкти П — це 1) насамперед сам ЛЗ; 2) пов'язані з учасниками об'єкти (наприклад, зареєстровані заклади, де працюють відповідні фахівці сфери охорони здоров'я); 3) електронний рецепт, як артефакт Процесу.

Дії П — це факти та результати щодо здійснення етапів Процесу: 1) приписування (цей факт реєструють через створення електронного рецепта), 2) відпуску та 3) вживання ЛЗ тощо.

Таким чином *Об'єктами ІЗ* є інформація щодо розглянутих *Суб'єктів П* (ідентифікатори, визначення і описи, зокрема атрибути і повноваження), *Об'єктів П* (ідентифікатори, визначення і описи, зокрема атрибути та відношення) і *Дій П* (ідентифікатори, визначення і описи фактів дій, зокрема атрибути часу здійснення, назви й опису результату та/або продукту тощо).

Суб'єктами ІЗ виступатимуть інформаційні системи (ІС), які треба, рекомендовано чи можна залучати у Процес: 1) *реєстр лікарських засобів* і актуалізовані на його основі *словники лікарських засобів (MPD)* інших ІС; 2) *клінічна ІС*, де факт приписування фіксують створюючи електронний рецепт. Тут же можна фіксувати факт вживання ЛЗ і реакцій на ліки; 3) *реєстр електронних рецептів*, де реєструють інформацію про поточний статус створеного рецепта; 4) *фармаційна ІС*, де фіксують факт відпуску ліків; 5) *реєстри Суб'єктів П*, пов'язаних з ними *об'єктів* (і відповідні актуалізовані на основі цих реєстрів *словники* інших ІС; 6) *ІС доступу пацієнта до списку ліків пацієнта*; 7) *система управління й аналізу обігу лікарських засобів* тощо.

Для реалізації *інформаційного забезпечення Процесу приписування-відпуску-вживання лікарського засобу* далі треба визначити *Дії ІЗ*, реалізувати інформаційно *Об'єкти ІЗ, Суб'єкти ІЗ та Дії ІЗ*, забезпечуючи взаємодію *Суб'єктів ІЗ*.